

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2011 r.

D.4.1 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie systemowym				
Institucja odpowiedzialna za realizację projektów innowacyjnych: IP / IP2	IP			
Planowany tytuł projektu	Śląskie Wyzwania			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	Nie dotyczy			
Temat, w ramach którego realizowany jest dany projekt	Poszukiwanie nowych, skutecznych metod aktywizacji zawodowej i społecznej grup docelowych wymagających szczególnego wsparcia			
Komponent ponadnarodowy	Nie			
Beneficjent systemowy	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach			
Okres realizacji projektu	01.08.2011 – 31.07.2013			
Kwota planowanych wydatków w projekcie	w roku 2011	200 000 PLN	ogółem w projekcie	2 500 000 PLN
Skrócony opis produktu/ów oraz rezultaty planowane do osiągnięcia w ramach projektu	Skrócony opis produktu/ów	<p><u>Głównym produktem projektu</u> będzie wypracowanie kompleksowego, skutecznego modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej specyficznej dla województwa śląskiego grupy docelowej tj.: bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach). W województwie śląskim są realizowane projekty finansowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, które mają na celu aktywizację kobiet, jednakże w żaden sposób nie uwzględniają one specyficznych uwarunkowań i kompleksowych potrzeb kobiet właśnie ze środowisk rodzin górniczych. Jest to grupa, która wymaga indywidualnego podejścia, która bezpośrednio nie była dotychczas wspierana w projektach PO KL realizowanych w województwie (brak projektów dedykowanych), a pośrednio wspierano ją w sposób nieefektywny i niewystarczający.</p> <p>Po latach restrukturyzacji śląskiego przemysłu, a także związanych z tym zmian w strukturze zatrudnienia, socjologowie obserwują w tym regionie wzrost aktywności zawodowej kobiet. Z badań socjolog Jolanty Klimczak-Ziółek z Uniwersytetu Śląskiego przeprowadzonych w 2009 roku wynika, iż jeszcze na początku lat 90-tych pracowała jedynie co piąta żona górnika. W wyniku transformacji, w wielu śląskich rodzinach likwidacja kopalń oraz przymusowe odejścia tysięcy górników z zawodu stały się impulsem do zmian, do reorganizacji życia zawodowego jej członków, w tym podjęcia pracy zawodowej przez żony byłych górników. Jednakże, w wielu rodzinach, w których mężowie pozostali w zawodzie górnika, żony często nadal pozostają nieaktywne zawodowo – z badań Pani Klimczak-Ziółek wynika, iż dzisiaj pracuje co druga żona górnika. W rodzinach tych funkcjonuje tradycyjny model rodziny, gdzie kobieta to przede wszystkim córka, żona oraz matka górnika. Wkład ekonomiczny w funkcjonowanie gospodarstwa domowego nadal stawia w tych rodzinach męża w pozycji uprzywilejowanej. Kobiety te, powołując się na wystarczające dochody męża, pomimo posiadanego wykształcenia często rezygnują z aspiracji zawodowych,</p>		

skupiając się na obowiązkach domowych i wychowywaniu dzieci. W momencie śmierci męża górnik w wypadku, taka tradycyjna rodzina zostaje na utrzymaniu często niepracującej, słabo wykwalifikowanej żony. Nierzadko jedynym źródłem utrzymania rodziny staje się wówczas renta rodzinna uczących się dzieci. W roku 2007r. w Polsce, w wypadkach w górnictwie zginęło 26 osób, w roku 2008 - 31 osób, w roku kolejnym 41. Z aktualnych danych Fundacji Rodzin Górniczych z Katowic, wynika, iż mieszkanki województwa śląskiego, które są w wieku aktywności zawodowej i utraciły mężów w wypadkach górniczych na przełomie lat 2007 – 2009 jest 53. Prawie połowa z nich pozostaje bez zatrudnienia, ponad 92% wychowuje dzieci. W wyniku badań przeprowadzonych przez Główny Instytut Górnictwa, opracowano w 2009 r. Raport pt. „*Losy żon górników, którzy zginęli w wypadkach przy pracy*”, który pozytywnie zweryfikował hipotezę, zgodnie z którą istnieje związek między śmiertelnym wypadkiem górnika a kondycją ekonomiczną, społeczną i psychologiczną jego rodziny. Badania te przeprowadzono wówczas wśród 100 kobiet widniejących w bazie osobowej Fundacji Rodzin Górniczych.

Wskazany powyżej problem aktywności zawodowej kobiet w rodzinach górniczych jest znany, jednakże badania nad nim zostały rozpoczęte niedawno i wymaga on dalszych analiz. Ważne jest więc dokonanie szczegółowej i aktualnej diagnozy poprzedzającej działania projektowe.

Główny nacisk w projekcie położony będzie na rozwój narzędzi „prewencyjnych” tj. opracowanie modelu wsparcia społeczno-zawodowego żon górników, które są bezrobotne lub nieaktywne zawodowo. W przyszłości pomoże to zapobiec sytuacjom kryzysowym, w których uzależnione od dochodów męża kobiety nie będą w stanie zapewnić ekonomicznego bytu swoim rodzinom.

Ponadto planowany do wypracowania model, poza przewidzianymi dla obu grup docelowych formami aktywizacji, w odniesieniu do wdów po górnikach będzie uwzględniał elementy wsparcia specyficzne dla osób które nagle znalazły się w bardzo trudnej sytuacji życiowej i społecznej jak np. konsultacje psychologiczne

Podsumowując, głównym produktem projektu będzie wypracowanie kompleksowego, skutecznego modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej dotychczas niewystarczająco wspieranych w projektach PO KL grup docelowych, specyficznych dla województwa śląskiego tj. bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach).

Model będzie zakładał wykorzystanie zindywidualizowanych i aktywnych form wsparcia, jak również narzędzi stosowanych do tej pory głównie w stosunku do osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających zaadoptowania do wymagań specyficznej grupy docelowej jak np. osoba asystenta rodzinnego, czy też klub wsparcia. W ramach nowej metodologii wsparcia pomoc udzielana uczestnikom projektu nie będzie skupiała się jedynie na przywróceniu osób na rynek pracy, ale również, na przywróceniu zasad zdrowego funkcjonowania rodziny oraz zmianie sposobu postrzegania tradycyjnego podziału ról członków rodziny górniczej.

Model będzie mógł być wykorzystywany poprzez wdrożenie całości systemu lub jego poszczególnych rozwiązań poprzez m.in. następujących potencjalnych użytkowników:

- przez organizacje/institucje działające na rzecz członków rodzin górniczych, w tym kobiet jak np. Fundacja Rodzin Górniczych; Stowarzyszenie Wdów Górniczych z Zabrze, Caritas (w województwie śląskim funkcjonuje 12 ośrodków);
- przez jednostki organizacyjne samorządu powiatowego i gminnego, jak również inne organizacje/institucje działające na rzecz aktywizacji zawodowej i przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu mieszkańców regionu. W samym województwie śląskim funkcjonuje 176 ośrodków pomocy społecznej oraz 17 powiatowych centrów pomocy rodzinie.
- przez jednostki organizacyjne samorządu powiatowego i gminnego, jak również inne organizacje/institucje działające na rzecz innych grup docelowych wykazujących podobne dysfunkcje. Z danych ROPS Katowice wynika, iż w województwie działa ponad 300 podmiotów, które podejmuje działania aktywizacyjne grup dysfunkcyjnych.

Planowani odbiorcy produktów projektu to bezrobotne lub nieaktywne zawodowo kobiety w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach). Według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach w województwie śląskim na koniec 2008 roku 121 185 osób pracowało w górnictwie. Zakładając, iż co czwarty górnik jest żonaty oraz biorąc pod

uwagę dane Uniwersytetu Śląskiego z 2009r, iż co druga żona górnika pozostaje bez zatrudnienia – potencjalna grupa odbiorców to około 15 000 żon górników. Ponadto w bazie Fundacji Rodzin Górniczych w I kwartale 2010 roku widniało prawie 1000 wdów po górnikach. Dane te muszą jednak zostać zweryfikowane podczas fazy przygotowawczej projektu. Model/produkt ten będzie mógł być stosowany również w odniesieniu do potencjalnych odbiorców wykazujących podobne dysfunkcje zawodowe i społeczne w zbliżonym środowisku.

Planowane do wypracowania produkty pośrednie to m.in.:

- zintegrowany system wsparcia grupy docelowej projektu (potencjalnych odbiorców produktu wypracowanego w ramach projektu) w postaci opisu procedur, schematów postępowania oraz przepływu informacji, ścieżek postępowania, procedur oceny efektywności,
- opisany model pracy Asystenta Rodzinnego z rodziną górniczą,
- opisany system aktywizacji oparty na samoorganizacji w ramach Klubu Wsparcia.

Innowacyjność produktu planowanego do wypracowania w ramach projektu przejawia się zatem w następujących wymiarach:

- uczestnika projektu - nastawienie na wsparcie nietypowej grupy tj. grupy specyficznej dla regionu i dotychczas niewystarczająco wspieranej;
- formy wsparcia - wykorzystanie instrumentów sprawdzonych w stosunku do innej grupy docelowej, ich rozwój oraz modyfikacja w celu zwiększenia ich adekwatności, skuteczności i efektywności.

Etap projektu:

I etap – przygotowawczy:

- zawiązanie partnerstwa z minimum dwoma „kluczowymi graczami” działającymi w obszarze interwencji projektu (również jako element upowszechniania);
- ukonstytuowanie opiniotwórczo-doradczego zespołu środowiskowego (przedstawiciele użytkowników oraz odbiorców produktu) – uczestniczącego aktywnie w procesie badawczo-analitycznym w I etapie, jak również monitorującego fazę testowania produktu (element upowszechniania);
- dokonanie pogłębionej analizy problemu/problemów i ich przyczyn (część badawczo-analityczna);
- opracowanie wstępnej wersji produktu tj. modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach);
- zorganizowanie 2 paneli eksperckich dla przedstawicieli podmiotów stanowiących potencjalnych użytkowników produktu (przedstawienie i analiza wstępnej wersji produktu przed dokonaniem analizy pogłębionej; przedstawienie i analiza wstępnej wersji produktu po dokonaniu analizy pogłębionej) (element upowszechniania);
- opracowanie strategii wdrażania projektu.

II etap – testowanie:

- testowanie wypracowanego modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach) - udział 100 bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet z rodzin górniczych;
- wypracowanie finalnego modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach) poprzedzone analizą rzeczywistych efektów testowania modelu oraz walidacją rezultatów projektu;
- zorganizowanie 2 paneli eksperckich dla przedstawicieli podmiotów stanowiących potencjalnych użytkowników produktu (przedstawienie wyników analizy rzeczywistych efektów) (element upowszechniania i włączania do polityki);

III etap – upowszechnianie i włączanie do polityki:

- panele eksperckie organizowane na kolejnych etapach realizacji projektu dla przedstawicieli podmiotów stanowiących potencjalnych użytkowników produktu (przedstawienie i analiza produktu finalnego);
- doradztwo i konsultacje w zakresie implementacji wypracowanego

		<p>modelu dla potencjalnych instytucjonalnych użytkowników produktu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne spotkania informacyjne z decydentami z obszaru lokalnej i regionalnej polityki społecznej i rynku pracy w zakresie wdrażania wypracowanego modelu i włączania do polityki lokalnej i regionalnej; - konferencja regionalna i seminaria subregionalne dla potencjalnych użytkowników produktu; - opracowanie i dystrybucja podręcznika nt. modelu wśród podmiotów działających na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach; - opracowanie i rozdystrybuowanie przewodnika dobrych praktyk wśród podmiotów działających na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach; - kompleksowa kampania informacyjno-promocyjną oparta o wypracowane produkty projektu (główny i pośrednie). 	
	<p>Rezultaty w roku 2011</p>	<p><u>Rezultaty twarde:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zawiązane partnerstwo projektowe z minimum dwoma „kluczowymi graczami” w obszarze interwencji projektu (I etap); - Powołanie opiniotwórczo-doradczego zespołu środowiskowego (10 przedstawicieli użytkowników oraz odbiorców produktu) uczestniczącego aktywnie w procesie badawczo-analitycznym oraz monitorującego fazę testowania produktu (I etap); - Udział 20 przedstawicieli podmiotów stanowiących potencjalnych użytkowników produktu w 2 cyklicznych panelach eksperckich organizowanych na kolejnych etapach realizacji projektu (przedstawienie i analiza wstępnej wersji produktu przed dokonaniem analizy pogłębionej; przedstawienie i analiza wstępnej wersji produktu po dokonaniu analizy pogłębionej) (I etap); - Wstępna wersja modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet w rodzinach górniczych 	<p>Rezultaty na koniec realizacji projektu</p> <p><u>Rezultaty twarde:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego „Śląskie Wyzwania” (I etap); - Udział 100 bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet z rodzin górniczych w fazie testowania projektu (II etap). Rezultaty twarde planowane do osiągnięcia w fazie testowania to: <ul style="list-style-type: none"> • Udział 100 osób w aktywnych formach wsparcia w postaci: warsztatów „kuźnia optymizmu”, kursów lub szkoleń zawodowych, warsztatów aktywnego poszukiwania pracy zgodnie ze ścieżką opracowaną na podstawie Indywidualnych Planów Działania • Skorzystanie przez 100 osób z indywidualnego poradnictwa zawodowego • Opracowanie Indywidualnych Planów Działania dla 100 osób • Skorzystanie przez około 20 osób z konsultacji psychologa • Skorzystanie przez 100 osób z indywidualnego wsparcia asystentów rodzinnych • Zwiększenie kwalifikacji zawodowych u 100 % uczestników projektu poprzez uaktualnienie lub zdobycie nowych umiejętności zawodowych - Wypracowanie kompleksowego modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet z rodzin górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach) – podręcznik zawierający m.in. opis metodologii, szczegółowe procedury, opis narzędzi (II etap); - Udział 20 przedstawicieli podmiotów stanowiących potencjalnych użytkowników produktu w 6 cyklicznych panelach eksperckich organizowanych na kolejnych etapach realizacji projektu (w tym:

		<p>(ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach) (I etap);</p>	<p>przedstawienie i analiza wstępnej wersji produktu, przedstawienie i analiza wstępnych efektów testowania produktu, przedstawienie wyników analizy rzeczywistych efektów, przedstawienie i analiza produktu finalnego)(I, II i III etap);</p> <p><u>Rezultaty miękkie:</u></p> <p>- Udział 100 bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet z rodzin górniczych w fazie testowania projektu (II etap). Rezultaty miękkie planowane do osiągnięcia w fazie testowania to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie poczucia izolacji społecznej u co najmniej 80% osób biorących udział w fazie testowania produktu poprzez zwiększenie lub rozwój ich zdolności interpersonalnych, jak również nabycie postaw prospołecznych • Zwiększenie u co najmniej 80% osób biorących udział w fazie testowania produktu poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie poruszania się po regionalnym rynku pracy • Nabycie lub zwiększenie umiejętności samoorganizacji 100 osób poprzez udział w spotkaniach organizowanych w ramach Klubu Wsparcia • Nabycie praktycznych umiejętności zawodowych niezbędnych na regionalnym rynku pracy przez co najmniej 30 osób biorących udział w fazie testowania produktu i ich zweryfikowanie podczas stażu zawodowego • Zwiększenie efektywności wsparcia udzielanego osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez zastosowanie kompleksowego modelu wsparcia. <p>- Upowszechnienie i włączenie do polityki lokalnej/regionalnej modelu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo kobiet z rodzin górniczych (ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach) poprzez (III etap – ostatnia faza wdrażania):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeszkolenie co najmniej 60 osób - przyszłych użytkowników produktu w zakresie implementacji wypracowanego modelu przez lokalne/regionalne podmioty działające na rzecz wskazanej grupy docelowej
--	--	---	---

				<p>lub grup o podobnych dysfunkcjach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skorzystanie przez co najmniej 20 osób - przyszłych użytkowników produktu z kompleksowego indywidualnego doradztwa i konsultacji w zakresie implementacji wypracowanego modelu przez lokalne/regionalne podmioty działające na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach; Około 50 Indywidualnych spotkań informacyjnych z decydentami z obszaru lokalnej i regionalnej polityki społecznej i rynku pracy (łącznie dla co najmniej 100 osób) w zakresie implementacji wypracowanego modelu; • 1 konferencję regionalną dla co najmniej 100 osób i 4 seminaria łącznie dla co najmniej 120 osób (średnio po jednym seminarium na dwa subregiony) dla przyszłych użytkowników produktu; • opracowanie i dystrybucję podręcznika nt. modelu wśród podmiotów działających na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach (grupa około 250 użytkowników); • opracowanie i rozdystrybuowanie przewodnika dobrych praktyk wśród podmiotów działających na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach (grupa około 250 użytkowników) <p>W wyniku, powyższych działań (sukces działań włączeniowych) zostaną osiągnięte następujące rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co najmniej 250 osób tj. pracowników/przedstawicieli podmiotów działających na rzecz wskazanej grupy docelowej lub grup o podobnych dysfunkcjach zwiększy swoją wiedzę w zakresie ich kompleksowej aktywizacji zawodowej i integracji społecznej; • co najmniej 20 potencjalnych lokalnych/regionalnych użytkowników podejmie działania zmierzające do wdrożenia i stosowania wypracowanego w ramach projektu modelu (produktu),
--	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> co najmniej 5 potencjalnych użytkowników lokalnych/regionalnych wdroży i będzie stosować wypracowany w ramach projektu model; <p>- Zwiększenie świadomości co najmniej 1000 kobiet w rodzinach górniczych i zmiana ich postawy w zakresie samorealizacji i aktywności zawodowej jak również podniesienie wiedzy co najmniej 250 przedstawicieli potencjalnych użytkowników na temat korzyści dla regionu wynikających z wdrożenia wypracowanego produktu poprzez kompleksową kampanię informacyjno-promocyjną niniejszego dotyczącą produktów wypracowanych w ramach projektu (pośrednich i głównego). Wartością dodaną projektu będzie zmiana sposobu postrzegania tradycyjnego modelu śląskiej rodziny górniczej. W ramach kampanii zostaną użyte takie narzędzia jak np.: film (reportaż) telewizyjny, artykuły sponsorowane w prasie lokalnej/regionalnej, broszury informacyjne, citylighty, plakaty. (III etap – ostatnia faza wdrażania).</p>
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1. Nie dotyczy		
	Uzasadnienie:	Nie dotyczy	
	2. Nie dotyczy		
	Uzasadnienie:	Nie dotyczy	
	3. Nie dotyczy		
Uzasadnienie:	Nie dotyczy		